

בעינא קורה על גבי מבוי וליכא. מסתברא דדוקא קורה אצל לחי לא צעינן שיהא ממש צמזוי שהרי לחי המושך עם דפנו של מבוי כזה [ציור יג בסוף הספר] אע"פ שהלחי אינו בתוך חלל המבוי מתיר הוא, וכן נראה מצחוק ושוה מצפנים, ונראה לחלק משום שהקורה שהיא למעלה כל שאינה עומדת ממש לפניו מחלל המבוי אינה נכרת שיהא להכשיר את המבוי אצל לחי שהוא למטה ונראה להדיא כל שהוא סמוך למבוי ניכר הוא שהוא משום לחי וצא להתיר, וראיתי מקצת מרבותינו הנרפטים ז"ל שכתבו דאף לחי צעי ע"ג מבוי כקורה, וא"א לי להעמיד דבריהם וכמו שכתבתי:

דף ט ע"א

במהו דתימא או חציט אמרי' או לצוד אמרי' חציט ולצוד לא אמרינן קמ"ל. קשיא לי א"כ למה לן שאין בגבהן שלשה דהא אפי' ביתר משלשה אמרינן חציט רמי כל שיש בקורה טפח וכדאמר רבא בסוכה פ' הישן גבי סוכה המדובלת, ועוד אי צפחות משלשה למה לי חציט רמי תיפוק לי משום לצוד לחוד, ומיהו הוה ניחא לי דע"כ אכטריך לחציט רמי דאי לא הא איכא צין אלכסון הקורה לכותל שלשה, אצל אידך קשיא לי, וי"ל דשאני קורה משום דצעינן קורה ע"ג מבוי ולא אמרי' זה חציט כל שהיא למעלה משלשה אצל פחות משלשה אמרי' ואפי' כזי הא דלא סגי לה בלצוד בלחוד משום האלכסון שיש צין הקורה לכותל וכמו שאמרנו, כנ"ל:

מקום שאין צו ד' על ד' ועומד צין רשות היחיד לרשות הרבים הואיל וליכא מקום חסוד לאו רשות באנפי נפשי' וצטל להכא ולהכא וצין לחיים נמי אפילו חשבת לי' מקום צפני עזמו צטל להכא ולהכא ושרי, לשון רש"י ז"ל, ונראה מדבריו דצין הלחיים מותר להשתמש לצני המבוי ולצני רה"ר, ואינו מחזור צעיני דהא שלש מחיצות דאורייתא הן ואפילו צלא לחי רה"י גמורה היא דבר תורה וא"כ היאך נחיר אותה עם צני רה"ר ולא אמרו לחי להקל אלא להחמיר, ואולי נאמר דאפילו יש לו שלש מחיצות כיון שהוא פתוח לרה"ר כרמלית היא וכדמוכח נמי צפ' כל גגות דקתני התם חצר שנפרצה לרה"ר המכניס מרה"י לתוכה או מתוכה לרה"י חייב דצרי ר"א וחכ"א מתוכה לרה"ר או מרה"ר לתוכה פטור מפני שהיא כרמלית אלמא לא אמרו שלש מחיצות דאורייתא אלא צפתוח לכרמלית, וכיון שכן הכא נמי שפתוח לרה"ר הרי הוא ככרמלית והם החירוהו עם רה"י צלחי והם החירו צין הלחיים עם רה"י ועם רה"ר, כך יש לי לפרש לפי דצרי רש"י ז"ל, ול"נ שלא צא להשוותן לגמרי אלא לומר דאע"פ והוא מקום צפני עזמו כיון דגריע לא חשיב לחלוק רשות לעזמו אלא הרי הוא צטל לגבי הרשויות וכמו שאמר ר' יוחנן בעלמא

לגבי מקום שאין צו ד' על ד' והלכך לגבי המבוי בעזמו וא"נ לגבי רה"י דאפשר להשתמש עמו דבר תורה השתא נמי צטל לגביהן ושרי אצל לגבי רה"ר טעמא אחרינא איכא דאסיר כנ"ל:

והאמר רב חנן בר רבא אמר רב תוך הפתח אע"פ שאין צו ארבעה על ארבעה צריך לחי אחר להחירו. ואע"ג דאמרי' איזהו מבוי שניתר צלחי וקורה כל שארכו יותר על רחבו וכל צפחים וחצרות פתוחות לתוכו, הכא שאני דאף זה מכלל המבוי הוא ואינו מבוי צפני עזמו ממש, ועוד שהלחי החיצון מתיר את הכל שלא תאמר שהפתח מתיר מה שלפנים והלחי מתיר את הפתח אלא הלחי מתיר את הכל, וכדאמרי' בסמוך רש"י דאמר אמרינן לצוד משתמש עד חודו הפנימי של פנימי ורבנן דאמרי' לא אמרינן לצוד משתמש עד חודו הפנימי של חיצון ודכ"ע צין הלחיים אסור, ואם איתא דכל אחד ואחד מתיר מה שלפנים ממנו צלצד עד הלחי שלפנים ממנו אפילו לרבנן נמי לא ישתמש צין הלחיים הפנימיים כי מי החירן שהלחי שחוצה להן מופלג מהם ג' ואינו מתירן ממש צלחי המתיר תוך הפתח שהוא סמוך לו ממש אלא בגררת היתר המבוי, ואם הן בעזמן מקום צפ"ע ואין מכלל המבוי כדעת האוסר להשתמש צין הלחיים א"כ היאך הוא מותר להשתמש צין הלחיים הפנימיים, אלא שכל לחי ולחי מתיר כל מה שלפנים ממנו ונמצא החיצון מתיר את הכל:

התם דפתוח לכרמלית. וא"ת צפ"ק דשבת דאמרינן אחרים אומרים אסקופה משמשת שתי רשויות פתח פתוח כלפנים פתח נעול כלחוד ופרכינן עלה מהא דאמרינן תוך הפתח צריך לחי אחר להחירו ומשני אמר רב יהודה אמר רב הכא באסקופת מבוי עסקינן, למאי אכטריך לשנויי הכי לישני ליה דהיא דאחרים דפתוח לרה"ר והא דרב חנן צפתוח לכרמלית כשנויא דרבא דהכא, ולפיכך יש מי שדחה דצרי רבא דהכא דכיון דלא משני לה הכין התם שמעי' מינה דלא ס"ל הא דרבא, וליתא דאם איתא נילף מינה נמי אפילו דצבי ליתא דא"כ לישני לי' נמי דהתם בגובה שלשה, אלא דלא משני לי' התם לא כרבא ולא כאצ"י דא"כ מאי שנא פתוח ומאי שנא נעול אפילו נעול יהא כלפנים:

ולענין פסק הלכה כתב הרב אלפסי דאפילו צין הלחיים מותר כרבא, דרבא לגבי אצ"י הלכתא כוותיה דרבא צר מייע"ל קג"ס, וכן נראה מדתוך לה רב אשי להיא דמבוי שרצפו צלחיים לתרועה אליצא דרבא, והר"ז הלוי ז"ל פסק כאצ"י ואמר דפלוגתייהו דהכא שייכא בהיא פלוגתא אחרינא דלחי העומד מאליו וכדאמרי' התם ואזדו לטעמיהו דלחי משום מחיצה לאצ"י ומשום היכר לרבא וכיון דקיי"ל כאצ"י